

Technology and Scholarship in Education

Open
Access

ORIGINAL ARTICLE

Feasibility of internationalizing of educational science curriculum in Islamic Azad University

Fatemeh Parasteh Ghombavani¹, Fahimeh Al- Sadat Haghghi², Reyhaneh Davoodabadi Farahani^{3*}

¹ Assistant Professor of Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

² Ph.D. of Educational Science Department, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

³ Master of Curriculum Planning, Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Correspondence

Reyhaneh Davoodabadi Farahani
Email:
farahanireyhane37@gmail.com

How to cite

Parasteh Ghombavani, F., Haghghi, F. & Davoodabadi Farahani, R. (2024). Feasibility of internationalizing of educational science curriculum in Islamic Azad University . *Technology and Scholarship in Education* 3(3), 29-46.

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the feasibility of internationalizing of educational sciences curriculum in Islamic Azad University. It is applied in terms of purpose and survey in terms of descriptive method. The statistical population consisted of 101 faculty members of educational sciences department of the Islamic Azad University in the cities of Tehran and Karaj. Due to the limited number of the population, all individuals were considered as a sample. The data collection tool is a researcher-made questionnaire with 70 questions that has 13 dimensions (new technologies, research, curriculum design, educational resources and content, teaching methods, evaluation, communication language, financial resources, human resources, international cooperation, cultural compatibility, an approach to internationalization of the curriculum and organization and executive management). Content and face validity were confirmed using 5 subject matter experts' opinions and the reliability of the questionnaire was calculated using Cronbach's alpha coefficient of 0.97. Findings show that the internationalization of educational science curriculum in Azad University faces many problems in all dimensions and requires structural, institutional and educational solutions that can be partially solved by observing standards and providing various infrastructure and equipment.

KEYWORDS

Feasibility study, Internationalization, Curriculum, Educational sciences.

نشریه علمی

فناوری و دانش پژوهی در تعلیم و تربیت

«مقاله پژوهشی»

امکان‌سنجی بین‌المللی شدن برنامه درسی رشته‌ی علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی

فاطمه پرسته قمبروانی^۱، فهیمه السادات حقیقی^۲، ریحانه داودآبادی^{۳*}

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی امکان‌سنجی بین‌المللی‌سازی برنامه‌ی درسی رشته‌ی علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی می‌باشد. پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه‌ی آماری شامل ۱۰۱ نفر از اعضاء هیأت علمی رشته‌ی علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی در شهرهای تهران و کرج بود که به دلیل تعداد محدود، کلیه‌ی افراد بعنوان نمونه در نظر گرفته شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ی محقق ساخته با ۷۰ سؤال می‌باشد که ابعاد ۱۳ گانه (فناوری‌های نوین، پژوهشی، طراحی برنامه‌ی درسی، منابع و محتوای آموزشی، روش تدریس، ارزشیابی، زبان ارتباطی، منابع مالی، منابع انسانی، همکاری‌های بین‌المللی، سازگاری فرهنگی، نگرشی به بین‌المللی‌سازی برنامه‌ی درسی، سازمان‌دهی و مدیریت اجرایی) را شامل می‌شود. روایی محتوایی و صوری با استفاده از نظر ۵ نفر از متخصصین موضوعی تأیید و پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶۹ محاسبه شد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بین‌المللی‌سازی برنامه‌ی درسی رشته‌ی علوم تربیتی در دانشگاه آزاد در همه‌ی ابعاد با مشکلات عدیده‌ای روبرو است و نیازمند راهکارهای ساختاری و نهادی و آموزشی می‌باشد که با رعایت استانداردها و تأمین زیرساخت‌ها و تجهیزات مختلف می‌توان تا حدودی این مشکلات را مرتفع ساخت.

واژه‌های کلیدی

امکان‌سنجی، بین‌المللی‌سازی، برنامه‌ی درسی، علوم تربیتی.

^۱ استادیار گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
^۲ دکترای علوم تربیتی، گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
^۳ کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی، گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

نویسنده مسئول:

ریحانه داودآبادی

رایانامه: farahanireyhane37@gmail.com

استاد به این مقاله:

پرسته قمبروانی، فاطمه، حقیقی، فهیمه السادات و داودآبادی، ریحانه (۱۴۰۲)، امکان‌سنجی بین‌المللی شدن برنامه درسی رشته‌ی علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی. فصلنامه فناوری و دانش‌پژوهی در تعلیم و تربیت، ۳(۳)، ۲۹-۴۶.

مقدمه

امروزه پدیده‌ی جهانی‌شدن تمام ابعاد زندگی انسان را دربرگرفته است و انتظار می‌رود فرهنگ‌های محلی بیشتر به سمت یکپارچگی پیش روند. اگر آموزش عالی را بخشی از فرهنگ بدانیم، از آنجاکه تولید و توزیع دانش به عنوان رسالت اصلی مؤسسات آموزش عالی یک فعالیت جهانی است (شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۶)، لذا آموزش عالی می‌تواند بستر مناسبی برای جهانی‌شدن آموزش باشد (محمدخانی، ۱۳۹۴: ۲۷). جریان وسیع اطلاعات، ایده‌ها و دانش تولید شده در دانشگاه‌ها، شبکه‌های تشکیلی شده از افراد و مؤسسات آموزش عالی و همچنین فن‌آوری‌های اطلاعات و ارتباطات از جمله دلایل عمده‌ی جهانی‌شدن بیشتر آموزش عالی هستند. بنابراین، دسترسی به آموزش عالی فراملی و تحرک فزاینده دانشگاهیان در سراسر جهان باعث تغییرات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی زیادی در جوامع مختلف شده است. در اقتصاد دانش‌محور کنونی، جهانی‌شدن آموزش عالی نه تنها یک ضرورت، بلکه پاسخی مبتنی بر آینده‌نگری است، چراکه محیط‌های بسته، دیگر پاسخگوی اهداف گسترده‌ی آموزش عالی نیست (واعظی و قرونه، ۱۳۹۴: ۳۵). جهانی‌شدن به عنوان یک نیروی اصلی برای جامعه و آموزش عالی دیده شده است. برخی معتقدند که جهانی‌شدن، به طور گسترده‌ای به عنوان عامل اقتصادی و فن‌آوری جهانی بر آموزش عالی و پرورش تأثیرگذار است. نوآوری‌های فنی مانند اینترنت، نیروهای بازار به همه اجازه می‌دهد تا با شرایط برابر رقابت کنند (آلباخ، ۲۰۱۸: ۱۲).

حال سؤال اینجاست چرا جهانی‌شدن تقاضا برای آموزش و کیفیت آموزشی را افزایش می‌دهد؟ پاسخ در دو بخش نهفته است. اولین مورد اقتصادی است: افزایش بازدهی برای تحصیلات عالی در یک اقتصاد جهانی مبتنی بر علم، دانش‌بنیان، آموزش دانشگاه را به "ضرورت" کسب مشاغل "خوب" تبدیل می‌کند. این، به نوبه خود باعث تغییر در سطح پایین‌تر از تحصیل می‌شود و عملکرد دانشگاه را به شدت تغییر می‌دهد. بخش دوم سیاسی اجتماعی است: جمعیت‌شناسی (خانواده در حال تغییر) و آرمان‌های دموکراتیک (کارنوی، ۲۰۱۵).

در این میان نظام اجتماعی جامعه و نظام دانشگاهی آموزش عالی، با یکدیگر تعاملی دو سویه و درهم تنیده تشکیل داده به گونه‌ای که جداسازی این دو پدیده از یکدیگر کاری بسیار

دشوار است. واتررز^۲ جهانی‌شدن را فرایندی اجتماعی می‌داند که در آن مرزهای جغرافیایی از بین رفته و تاثیر این محدودیت‌ها بر قراردادهای و پیمان‌های اجتماعی و فرهنگی کاهش می‌یابد (بوستروم^۳، ۲۰۱۰: ۲۴). در این فرایند، اگرچه اقلیم‌ها و مرزهای جغرافیایی اهمیت دارند اما فاقد نقش‌های تعیین‌کننده سابق خود هستند، به طوری که در مطالعات جهانی‌شدن آموزش عالی ویژگی‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی به مراتب بیشتر از چارچوب مرزهای ملی مورد توجه قرار می‌گیرند (خشنودی فر و روشن، ۱۳۹۳: ۲۹). از جمله مهم‌ترین چالش‌های آموزش عالی در ایران و جهان، محیط در حال تغییر، رسالت‌ها، آموزش دانشجویان، حرفه علمی، تأمین منابع مالی، اداره امور دانشگاه‌ها، سیاست‌گذاری‌ها، همکاری‌های علمی بین‌المللی، مدیریت و ساختار، تقاضای اجتماعی، ارتباط دانشگاه با صنعت و کیفیت است (مشرف جوادی و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۶).

یکی از راهکارهای موثر در انتقال اثرات موثر جهانی‌شدن به دانشگاه‌ها، بین‌المللی‌سازی برنامه درسی است. بین‌المللی‌سازی در ذاتش وجود ندارد و به طور کلی مفاهیم علمی به صورت کلی مطرح می‌شوند و دیگر نیازی به بین‌المللی‌سازی آنها هم نیست و در جوامع مختلف مفاهیم علمی به صورت جامع پذیرفته شده است و آنچه در جوامع مختلف ظواهر گوناگون می‌پذیرد خروجی، تفاسیر، نتایج، یافته‌های کاربردی است که علت آن تنوع مفاهیم علمی نیست بلکه تنوع آزمودنی‌ها باعث این نوع از عدم حتمیت، واگرایی، دایورسیتی، تلورانس، آنتروپی، بی‌دقتی و وارپته می‌شود. در زمینه برنامه درسی، بین‌المللی‌کردن برنامه‌های درسی به معنای فرآیند تلفیق بعد بین‌المللی، بین‌فرهنگی و جهانی در اهداف، کارکردها و آموزش است. بین‌المللی‌کردن آموزش عالی امروزه به عنوان یک راهبرد کارآمد برای مواجهه با نیازهای متنوع جامعه جهانی مطرح می‌شود. برنامه‌های درسی بین‌المللی در حقیقت مهم‌ترین بعد یا رکن نظام‌های آموزش عالی بین‌المللی شده هستند. در این برنامه‌ها علاوه بر استفاده از رویکردها، شیوه‌ها و راهبردهای آموزشی موثر علمی در برنامه‌ها و دوره‌های آموزشی، از نظر محتوایی بر تحلیل و بررسی فرهنگ و دانش بومی به آموزش زبان، فرهنگ، تاریخ و تحلیل و ارزیابی ویژگی‌های سایر ملت‌ها و پرورش نیروی کار جهانی تکیه می‌شود. بین‌المللی‌شدن برنامه‌های آموزشی و درسی باعث سازگاری با فرهنگ ناآشنا می‌شود؛ ماندن

شدن حضور داشته باشند (رحیمی، ۱۳۹۶: ۲۷). حال یکی از رشته‌هایی که در تعامل جهانی از منظر بین‌المللی‌سازی برنامه درسی لازم است مورد بررسی قرار بگیرد رشته علوم تربیتی است. علوم تربیتی در میان رشته‌های علوم انسانی مجموعه‌ای از دانش‌های به هم پیوسته است که به بررسی مبانی، اصول، اهداف، روش‌ها و حل زمینه‌ها و عوامل تعلیم و تربیت می‌پردازد و از روش عقلی و بحث‌های فلسفی در تعلیم و تربیت و نیز روش‌های علمی و یافته‌های روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و... در مباحث نظری و کاربرد سود می‌برد. علوم تربیتی در وهله اول دارای فایده عملی است یعنی به عمل تربیت در همه مراحل مدد می‌رساند و مانند همه علوم دیگر در هم‌آوایی کنونی پژوهش، نقش غیرمستقیمی را ایفاء می‌کند. به این معنا که برای رشته‌های علمی دیگر زمینه به آزمایش گذاشتن نظریه‌هایی مربوط به زمینه‌های دیگر را فراهم می‌کند. بدیهی است هرچقدر آگاهی و دانش اقشار مختلف جامعه نسبت به تعلیم و تربیت افزایش یابد، جامعه در مسیر تکامل و تعالی رشد خواهد یافت و البته این امر، یعنی ارتقاء و افزایش آگاهی عمومی مردم در زمینه تعلیم و تربیت، توسط متخصصان و صاحب‌نظران و همچنین مدرسان و معلمان علوم تربیتی انجام می‌گیرد (گالین، ۲۰۱۸: ۱۶). نظر بر این مهم، رشته علوم تربیتی به منظور تربیت و آموزش افراد در بیشتر دانشگاه‌های کشور از جمله دانشگاه آزاد اسلامی دایر بوده است. دانشگاه آزاد اسلامی با توجه به اینکه واحد بین‌المللی دارد و به عنوان بزرگترین دانشگاه خاورمیانه محسوب می‌شود در سالیان اخیر دانشجویان خارجی از کشورهای همسایه و عربی جذب کرده است و دارای واحد بین‌المللی می‌باشد که می‌تواند در زمینه علوم تربیتی نیز بستر لازم برای جذب دانشجو فراهم نماید. حال به منظور بررسی رشته علوم تربیتی باید چند منظر را مورد بررسی قرار داد. از منظر سیاسی باعث افزایش مبادله با خارج و دریافت شیوه‌های نوین تربیتی در کشورهای پیشرفته می‌شود. از منظر اقتصادی باعث می‌شود سرمایه وارد یک کشور شود، ضمن آموزش محصل‌های چندزبانه، از منظر فرهنگی باعث آشنایی با ویژگی‌های دیگر فرهنگ‌ها و شیوه‌های رفتاری و روش‌شناسی گوناگون می‌شود (الباد و همکاران، ۱۳۹۶). بر همین اساس، عواملی چون بررسی ظرفیت‌های فردی، تولید دانش و محتوا، تکنولوژی و زیرساخت‌های فنی می‌توانند در بین‌المللی‌سازی موثر باشند (موسوی، ۱۳۹۶).

از نظر پژوهشی در دانشگاه آزاد اسلامی دانشجویان ارتباط بسیار پایینی با دانشجویان جهان دارند و عضویتی در انجمن‌های جهانی دانشجو اغلب ندارند (زارع و همکاران، ۱۳۸۸: ۷۱).

در دنیایی که به واسطه ارتباطات به هم نزدیک شده و محیطی متنوع از لحاظ فرهنگی و اجتماعی را به وجود آورده نیز مستلزم برنامه‌های آموزشی و درسی بین‌المللی است. با از بین بردن و یا کاهش قید و بندهای جغرافیایی حاکم بر فرهنگ و روابط اجتماعی مردم در نقاط مختلف جهان است. به گونه‌ای که نوعی یکسان‌سازی فرهنگی- اجتماعی را در سطح جهان به وجود می‌آورد که متأسفانه تاکنون نوع الگوی فرهنگ اصالت سود لیبرالیستی بوده است. برخی تلاش دارند تا آن را و به تبع آن شیوع فرهنگ مادی لیبرالی را در جهان فرآیند عادی یا به عبارتی روشن‌تر جبری تلقی نمایند (گالیکان^۱، ۲۰۱۸: ۲۶). بین‌المللی‌سازی آموزش عالی در توسعه جامعه اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کند. اول از همه، این روند شامل تبادل اطلاعات در میان کشورها منجر به اشکال و رویکردهای جدید در سازمان آموزش عالی، افزایش همکاری بین محققان از کشورهای مختلف، افزایش قابل توجه کمی و کیفی تحرک دانشگاهی و توسعه دانشگاه‌های جدید است. نوع بین‌المللی‌سازی آموزش عالی شامل تحرک دانشجویان و کارمندان که در اروپا، افزایش تحرک کالا، خدمات و نیروی انسانی، داد و ستد نیروی کار مشترک کشورها و ۴۱ زبان ملی، مترادف با تحرک مردم در سطح افقی که نیاز تحرک و پویایی جهانی دارند و کارفرمایان، دانشجویان با تجربه بین‌المللی است. اصلاح برنامه‌های درسی آموزشی، همکاری در زمینه تحقیق، امکان آموزش از راه دور همکاری موسسات تولیدی است. ایده بین‌المللی‌سازی نیاز به بسیج منابع دانشگاهی دارد. مزایای بین‌المللی‌سازی که جمع‌آوری منابع و به‌روزرسانی مباحث تحقیق که با توجه به ایجاد یک سیستم موثر آموزش کیفیت و سیستم کنترل کیفیت آموزش می‌باشد. حضور دانشجویان خارجی و کارمندان آموزشی در دانشگاه تأثیر مثبتی در افراد پذیرنده و همچنین "میهمانان" دانشگاه دارد. می‌توان عنوان نمود که بین‌المللی‌سازی آموزش عالی یکی از مهم‌ترین زمینه‌های سیاستگذاری موسسات آموزش عالی در سراسر جهان به شمار می‌رود (وینتنکو^۲، ۲۰۱۷: ۲۴).

رشته‌های مختلف علمی از جمله رشته‌های علوم انسانی به منظور آنکه از اهداف جهانی شدن عقب نمانند باید بتوانند سیاست‌ها و اقداماتی که نهادها، نظام‌های آکادمیک و حتی افراد دنبال‌کننده را به حالت اجرایی در بیاورند تا بتوانند در فرآیند جهانی

1. Galikan
2. vintenko

توجه شود (رحیمی، ۱۳۹۶: ۳۲). در بین‌المللی شدن برنامه‌های درسی آموزش عالی انتظار می‌رود فارغ‌التحصیلان به تفکر جهانی و برخوردار از چشم‌اندازی متنوع و ترکیبی دست یابند و مجهز به توانایی فعالیت در موقعیت‌های بین‌المللی و کار در محیط متنوع فرهنگی گردند. امروزه موضوع بین‌المللی شدن برنامه درسی آموزش عالی تبدیل به موضوع مهم و رو به گسترش در اکثر کشورهای جهان شده است (الباد و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۶).

ضرورت خاص قضیه در آن است که رشته‌های علوم انسانی به خصوص علوم تربیتی در کشورهای جهان سوم علی‌الخصوص ایران با مشکلات متعددی روبه‌رو هستند و بازار کار مناسبی ندارند این درحالیست که در کشورهای توسعه‌یافته علوم فنی تقریباً به حد اشباع رسیده و بیشتر بر روی علوم انسانی و روانشناسی و تربیتی تمرکز کرده‌اند (ملکی‌پور و همکاران، ۱۳۹۵: ۲۷). حال با توجه به ضرورت عام و خاص مسئله، این تحقیق می‌تواند پژوهشگران را در جهت تدوین راهکارهایی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی یاری رساند و به برنامه‌ریزان درسی کمک کند تا با شناسایی محدودیت‌ها گامی بلند در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در رشته علوم تربیتی بردارند. همچنین به دانشجویان کمک می‌کند که با شناسایی مجامع مختلف علمی و عضویت در آنها به ارتقای تولید علم و گسترش مرزهای دانش در تراز ملی و بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در دانشگاه آزاد کمک کنند.

دانشگاه آزاد اسلامی با ۴۵۰ واحد و مرکز و بیش از ۳۰ هزار عضو هیئت علمی و حدود یک میلیون و ۳۲۰ هزار دانشجوی، تربیت ۳۵ درصد جمعیت دانشجویی کشور را برعهده دارد. با توجه به اینکه ضرورت بین‌المللی کردن رشته علوم تربیتی در بخش‌های قبلی مطرح شد، دانشگاه آزاد اسلامی برنامه کمی در خصوص بین‌المللی کردن برنامه درسی تا الان داشته و بیشتر کیفیت آموزش را فدای دریافت‌های مالی کرده است. همچنین پژوهشی که به بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در دانشگاه آزاد اسلامی در رشته علوم تربیتی پرداخته باشد، به دست نیامده است. لذا در این تحقیق برآنیم به بررسی امکان‌سنجی پیاده‌سازی بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی بپردازیم. از این حیث، مهم‌ترین سوالاتی که در پی پاسخ به آنها هستیم شامل این هست که آیا امکان بین‌المللی شدن برنامه درسی رشته علوم تربیتی وجود دارد؟

از دیگر سو و از نظر فرهنگی، با ورود گردشگران مختلف به کشورها اختلاط فرهنگی کاملی در کشور مهمان به وجود می‌آید که این موضوع نیازمند آموزش مناسبی می‌باشد. آموزش نحوه برخورد با فرهنگ‌های مختلف به خصوص قرار داده شدن در برنامه‌های درسی رشته‌های دانشگاهی باعث ارتقای سطح کارایی و پیشرفت کشور می‌شود که متأسفانه در ایران و جهان به این موضوع کمتر بها داده می‌شود که باعث عدم توانایی ارتباط بین اشخاص می‌شود (موسوی، ۱۳۹۶). این موضوع می‌تواند از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گیرد: از منظر محتوایی، محتوای کتب درسی دانشگاهی به خصوص در ایران بیشتر تعاریف و مفاهیم کلی پرداخته است و بخش بین‌المللی‌سازی کمتر تأکید کرده است (رحیمی، ۱۳۹۶). در زمینه فناوری نوین و تجهیزاتی بسیاری از کتابخانه‌های دانشگاه آزاد اسلامی در زمینه آوردن کتب روز با زبان‌های مختلف دانشگاهی کاملاً ضعیف عمل کرده و کتابخانه‌ها بسیار فقیر می‌باشند (مشرف جوادی و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۶). از منظر همکاری‌های بین‌المللی نیز به دلیل مسائل مختلف مذهبی تقریباً حضور دانشجویان مختلف کشورهای مختلف در ایران کمی سخت بوده و ایران را کشوری امن نمی‌دانند به همین دلیل نیاز به بین‌المللی‌سازی همواره به چشم می‌آید (خشنودی‌فر و روشن، ۱۳۹۳: ۲۹). از منظر روش تدریسی نیز روش‌های تدریس در دانشگاه آزاد اسلامی بسیار قدیمی بوده و حتی هنوز از شیوه تخته سیاه و دانشجو استفاده می‌شود (رحیمی، ۱۳۹۶: ۲۷). از منظر منابع انسانی تعداد اساتید مسلط به زبان‌های مختلف خارجی در رشته‌های مختلف انگشت‌شمار بوده و بورسیه‌ها اکثراً به علت مسائل تحریم به ایران بر نمی‌گردند (خشنودی‌فر و روشن، ۱۳۹۳: ۲۹). از منظر ارزشیابی ارزشیابی‌های انجام‌شده در دانشگاه‌های مختلف ایران ارزشیابی تئوریک بوده و کمتر حالت عملی به خود می‌گیرد (ابراهیم‌زاده و همکاران، ۱۳۹۰: ۲۱).

ضرورت تحقیق را می‌توان در دو بخش عام و خاص مورد بررسی قرار داد. ضرورت عام قضیه در آن است که برنامه درسی در یک دانشگاه، بین‌المللی شود. فهم برنامه درسی به صورت بین‌المللی کاری بسیار دشوار، گسترده و پیچیده است، اما در عین حال، فهم برنامه درسی به عنوان یک مسئله بین‌المللی امری است که غفلت از آن با توجه به تحولات موجود در سطح جهان امکان‌پذیر نیست (وینتنکو، ۲۰۱۷: ۳۵). در رویکرد بین‌المللی شدن برنامه درسی آموزش عالی تلاش بر این است که انتظارات ذینفعان آموزش بیشتر درک شود و به نیازهای جامعه بین‌الملل

به بین‌المللی شدن، ۰.۸۱۴؛ پژوهشی، ۰.۷۱۵؛ طراحی برنامه درسی، ۰.۹۲۴؛ محتوا، ۰.۷۳۵؛ روش تدریس، ۰.۷۱۶؛ ارزشیابی، ۰.۸۱۴؛ زبان ارتباطی، ۰.۷۱۵؛ تأمین مالی، ۰.۹۲۴؛ منابع انسانی، ۰.۷۳۵؛ همکاری‌های بین‌المللی، ۰.۹۵۸؛ سازماندهی و مدیریت اجرایی، ۰.۹۴۷؛ ساختار فرهنگی، ۰.۹۸۴) به دست آمد.

جدول ۱. نمره‌دهی به سوالات در طیف لیکرت

بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	گزینه انتخابی
۵	۴	۳	۲	۱	امتیاز

تجزیه و تحلیل داده‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها از قسمت‌های مهم یک تحقیق به شمار می‌رود. در این قسمت از تحلیل، فرضیات یا قبول یا رد می‌شوند و به سوالات تحقیق پاسخ داده می‌شود تا در نهایت به اهداف تعیین‌شده در پژوهش برسد. در این پژوهش با استفاده از پرسشنامه طیف لیکرت متغیرهای تحقیق سنجش می‌شوند. سپس با استفاده از مدل T تک نمونه به بررسی تأثیرگذاری شاخص‌های بین‌المللی‌سازی برنامه درسی سنجیده شده و سپس در مرحله بعد با استفاده از رگرسیون چندمتغیره میزان ارتباط شاخص‌های مختلف سنجیده می‌شود. همچنین با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون به بررسی ارتباطات می‌پردازیم. این تجزیه و تحلیل‌ها در نرم‌افزار SPSS انجام می‌پذیرد.

یافته‌های پژوهش

سوال اول: امکان استفاده از فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بررسی امکان استفاده از فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ده متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و از نظر گردآوری اطلاعات در زمره پژوهش‌های توصیفی-پیمایشی است که به منظور امکان‌سنجی بین‌المللی شدن برنامه درسی رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی انجام می‌شود و از پرسشنامه محقق‌ساخته طیف لیکرت استفاده می‌شود. جامعه آماری مورد مطالعه پژوهش حاضر شامل متخصصین رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی در شهرهای تهران و کرج می‌باشند که در مجموع با بررسی سایت‌های مختلف، جامعه پژوهش موردنظر اساتید رشته علوم تربیتی دانشگاه‌های آزاد مختلف بوده است که با استفاده روش نمونه‌گیری در دسترس غیر احتمالی، اساتیدی که در سال ۱۴۰۲ عضو هیات علمی این دانشگاه بوده‌اند، ۱۰۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب گردید.

روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر با هدف بررسی امکان‌سنجی بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی انجام شده است. ابتدا جهت گردآوری اطلاعات در رابطه با موضوع پژوهش از مطالعات کتابخانه‌ای شامل (مقاله‌ها، کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها) استفاده شده است و سپس برای گردآوری داده‌های مورد نیاز و آزمودن سوالات پژوهش پرسشنامه محقق‌ساخته توزیع شد و پس از پاسخگویی شرکت‌کنندگان، پرسشنامه‌ها تحویل گرفته شد و سپس به نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها پرداخته شد و در آخر اطلاعات به دست آمده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزار پژوهش

پرسشنامه بین‌المللی شدن برنامه درسی رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی پرسشنامه محقق‌ساخته دارای ۷۱ سوال و ۱۳ بعد (فناوری نوین، نگرش به بین‌المللی شدن، پژوهشی، طراحی برنامه درسی، محتوا، روش تدریس، ارزشیابی، زبان ارتباطی، تأمین مالی، منابع انسانی، همکاری‌های بین‌المللی، سازماندهی و مدیریت اجرایی، ساختار فرهنگی) می‌باشد که با استفاده از طیف لیکرت طراحی شده است. پایایی هریک از ابعاد آن به ترتیب: (فناوری نوین، ۰.۷۱۶؛ نگرش

جدول ۲. امکان استفاده از فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	
۰.۰۶	۰.۶۲	۲.۶۹۴۱	۱۰۱	
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین	اختلاف از میانگین		
-۰.۱۸۲۹	-۰.۴۲۹۰	-۰.۳۰۵۹۴	۰.۰۰	۱۰۰
				فناوری نوین
				-۴.۹۳۱

سوال دوم: امکان همکاری‌های پژوهشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام شده در این تحقیق به منظور بررسی نگرش به بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۷ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۶۹ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه فناوری نوین منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۳. نگرش به بین‌المللی‌سازی برنامه درسی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	
۰.۰۶۷	۰.۶۷۹	۲.۷۳	۱۰۱	
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین	اختلاف از میانگین		
-۰.۱۲۹	-۰.۳۹۷	-۰.۲۶۳	۰.۰۰۰	۱۰۰
				نگرش به بین‌المللی‌سازی
				-۳.۸۹

سوال سوم: امکان همکاری‌های پژوهشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام شده در این تحقیق به منظور بعد پژوهشی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۶ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۷۳ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه نگرش منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از نگرش جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۴. امکان استفاده از بعد پژوهشی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه		
-۰.۷۵	-۰.۷۶۱	۲.۵۴	۱۰۱	پژوهشی	
عدد نرمال: ۳					
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره	
حد بالا	حد پایین	اختلاف از میانگین			
-۰.۳۰۳	-۰.۶۰۱	-۰.۴۵۳	۰.۰۰۰	۱۰۰	-۵.۶۸
پژوهشی					

سوال چهارم: امکان طراحی آموزشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد طراحی برنامه درسی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۵ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۵۴ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد پژوهشی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد پژوهشی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۵. امکان استفاده از بعد طراحی برنامه درسی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه		
۰.۸۰۰	-۰.۸۱۱	۲.۷۰	۱۰۱	طراحی برنامه درسی	
عدد نرمال: ۳					
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره	
حد بالا	حد پایین	اختلاف از میانگین			
-۰.۱۳۹	-۰.۴۵۷	-۰.۲۹۷	۰.۰۰۰	۱۰۰	-۳.۶۸
طراحی برنامه درسی					

سوال پنجم: امکان تامین منابع و محتوی آموزشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد محتوایی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۶ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۷۰ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد طراحی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد طراحی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۶. امکان استفاده از بعد طراحی برنامه درسی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	محتوایی
۰.۹۸	۰.۹۰۲	۲.۸۲	۱۰۱	محتوایی
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین			
۰.۰۰۰	-۰.۳۵۶	۰.۰۰۰	۱۰۰	-۱.۹۸
محتوایی				

سوال ششم: امکان استفاده از روش‌های تدریس بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام شده در این تحقیق به منظور بعد روش تدریس در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۴ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < 0.0005$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۷۰ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد محتوی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد محتوی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۷. امکان استفاده از بعد روش تدریس در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	روش تدریس
۰.۷۷	۰.۷۷۴	۲.۷۰	۱۰۱	روش تدریس
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین			
-۰.۱۴۱	-۰.۴۴۷	۰.۰۰۰	۱۰۰	-۳.۸۲۰
روش تدریس				

سوال هفتم: امکان ارزشیابی پیشرفت تحصیلی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام شده در این تحقیق به منظور بعد ارزشیابی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۴ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < 0.0005$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۷۰ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه روش تدریس منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد روش تدریس جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۸. امکان استفاده از بعد ارزشیابی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	
۰.۰۷۸	۰.۷۹	۲.۷۹	۱۰۱	
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین			
۰.۰۴۹	-۰.۳۶۱	۰.۰۰۰	۱۰۰	-۲۶۱۱
ارزشیابی				

پایین است.

سوال هشتم: امکان استفاده از زبان ارتباطی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد زبان ارتباطی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۴ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < 0.0005$ است می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۷۹ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد ارزشیابی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد ارزشیابی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی

جدول ۹. امکان استفاده از بعد زبان ارتباطی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	
۰.۰۷۱	۰.۷۱	۲.۳۳	۱۰۱	
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین			
-۰.۵۲۷	-۰.۸۰۹	۰.۰۰۰	۱۰۰	-۹.۳۸۱
زبان ارتباطی				

تربیتی پایین است.

سوال نهم: امکان تامین مالی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد تأمین مالی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۴ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < 0.0005$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۳۳ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد زبان ارتباطی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد زبان ارتباطی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم

جدول ۱۰. امکان استفاده از بعد تأمین مالی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه
۰۰۸۳	۰۸۳۶	۲۶۵	۱۰۱
عدد نرمال: ۳			
درجه اطمینان ۹۵ درصد		درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین		
-۰۱۷۶	-۰۵۰۷	۱۰۰	-۴۰۹۷
		خطا	اختلاف از میانگین
		۰۰۰۰	-۰۳۴۱
تأمین مالی			

سوال دهم: امکان تأمین منابع انسانی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد منابع انسانی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۵ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲۶۵ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد تأمین مالی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد تأمین مالی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۱۱. امکان استفاده از بعد منابع انسانی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه
۰۰۷۴	۰۷۵	۲۴۴	۱۰۱
عدد نرمال: ۳			
درجه اطمینان ۹۵ درصد		سطح معناداری	درجه آزادی
حد بالا	حد پایین		
-۰۴۰۲	-۰۶۸۹	۰۰۰	-۷۳۷
		اختلاف از میانگین	آماره
		-۰۵۵	-۷۳۷
منابع انسانی			

سوال یازدهم: امکان همکاری‌های بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد همکاری‌های بین‌المللی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۴ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲۴۴ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد منابع انسانی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد منابع انسانی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۱۲. امکان استفاده از بعد همکاری‌های بین‌المللی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	عدد نرمال: ۳	
				درجه اطمینان ۹۵ درصد	اختلاف از میانگین
				حد بالا	حد پایین
همکاری‌های بین‌المللی	۰.۷۵	۲.۴۴	۱۰۱	-۰.۶۸۹	-۰.۴۰۲
			آماره	سطح معناداری	درجه آزادی
همکاری‌های بین‌المللی	-۰.۵۵	۰.۰۰۰	۱۰۰	۷.۳۷-	

سوال دوازدهم: امکان سازگاری فرهنگی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد فرهنگی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۶ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۴۴ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد همکاری‌های بین‌المللی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد همکاری‌های بین‌المللی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۱۳. امکان استفاده از بعد فرهنگی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	عدد نرمال: ۳	
				درجه اطمینان ۹۵ درصد	اختلاف از میانگین
				حد بالا	حد پایین
فرهنگی	۰.۷۷	۲.۶۴	۱۰۱	-۰.۵۰۶	-۰.۲۰۲
			آماره	سطح معناداری	درجه آزادی
فرهنگی	-۰.۳۵۴	۰.۰۰۰	۱۰۰	۴.۶۳-	

سوال سیزدهم: از منظر بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی امکان بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به منظور بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده می‌شود. بدین ترتیب میانگین ۵ متغیر این بعد شناسایی شده و ارتباط با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای سنجش می‌شود.

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۶۴ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد فرهنگی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد فرهنگی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

جدول ۱۴. امکان استفاده از بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی در جهت بین‌المللی‌سازی

خطای انحراف از میانگین	انحراف معیار	میانگین	نمونه	سازماندهی و مدیریت اجرایی
۰.۰۶۸	۰.۶۹۲	۲.۴۵	۱۰۱	
عدد نرمال: ۳				
درجه اطمینان ۹۵ درصد	اختلاف از میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره
حد بالا	حد پایین	۰.۵۴	۱۰۰	-۷.۸۴
-۰.۴۰۳	-۰.۶۷۷	۰.۰۰۰		سازماندهی و مدیریت اجرایی

در این آزمون، با توجه به مقدار احتمال که $p < ۰.۰۰۰۵$ است، می‌توان نتیجه گرفت که تفاوت معنی‌داری بین میانگین جامعه و میانگین نمونه وجود دارد. با توجه به حد بالا و حد پایین موجود در آزمون تی تک نمونه‌ای که هر دو منفی هستند، و منفی بودن این دو مقدار بدین معنی است که میانگین نمونه ۲.۴۵ از میانگین جامعه کمتر است. بر این اساس وضعیت مولفه بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی منفی می‌باشد و می‌توان به این نتیجه رسید امکان استفاده از بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی این تحقیق "بررسی امکان‌سنجی بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی" بود که بر این اساس ۱۳ هدف جزئی استخراج گردید. براساس این اهداف سوالات تحقیق تدوین گردیدند. با بررسی‌های مختلف در بین منابع تحقیق در حدود ۷۰ گویه برای ۱۳ مولفه تحقیق شناسایی شدند و با استفاده از پرسشنامه طیف لیکرت که روایی آن توسط ۵ نفر از متخصصین موضوعی بررسی شده بود، در بین اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحدهای استان تهران و کرج که ۱۰۱ نفر بودند توزیع شدند و پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها پایایی آنها بررسی گردید. در مرحله بعدی اطلاعات توصیفی پاسخ‌دهندگان و مولفه‌های تحقیق بررسی شدند. با بررسی‌های انجام‌شده براساس آزمون کولموگروف-اسمیرنوف تمامی گویه‌ها در این آزمون رد شدند و به این نتیجه رسیدیم که می‌توان از آزمون T به منظور پاسخ به سوالات تحقیق استفاده کرد. و با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای به این نتیجه رسیدیم که تمامی مولفه‌ها وضعیت مناسبی در جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی ندارند. به منظور بررسی یافته‌ها و سوالات تحقیق به تبیین اطلاعات

و ارائه همسویی آنها با تحقیقات دیگر می‌پردازیم.
۱- امکان استفاده از فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق می‌توان به این نتیجه رسید که امکان استفاده از فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است. نتیجه این بررسی همراستا با دو تحقیق طریقه (۱۳۹۶) و ملکی‌پور و همکاران (۱۳۹۵) می‌باشد. در این تحقیقات نیز به این نتیجه رسیده شده است که دانشگاه‌های ایران از منظر فناوری نوین جهت بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی دارای مشکلات فراوان می‌باشند. در تبیین یافته‌ها، می‌توان دلایل زیر را مطرح نمود:

الف- دسترسی ناقص دانشجو و هیات علمی به سیستم‌های کامپیوتری مجهز به اینترنت که با توجه به بررسی‌ها دسترسی محدودی به سایت‌ها برای تمامی دانشجویان وجود دارد و خدمات حداقلی به دانشجویان رشته‌های خاص ارائه داده می‌شود و در فضای دانشگاه اینترنت به صورت رایگان در اختیار نیست و دانشجویان با مشکلات زیادی روبرو هستند.

ب- برگزاری کلاس‌ها به صورت آنلاین فقط در زمان کرونا شکل گرفته است و با مشکلات فراوانی همراه می‌باشد.

ج- بسیاری از نرم‌افزارهای ارتباطی درون کلاسی در ایران به علت وجود تحریم‌ها مشکلات لایسنس دارند و نمی‌توان به آپدیت نرم‌افزارها دسترسی داشت.

د- نرم‌افزارهای مترجم جالبی در ایران وجود ندارد و نمونه‌های موجود (که می‌توان به نرم‌افزار پارس مترجم اشاره کرد) بسیار ضعیف و غیرکاربردی است.

ه- مشکلات شبکه‌ها و اینترنت در ایران باعث شده در هر زمان دسترسی آنلاین و آفلاین دانشجویان به برنامه درسی نداشته باشند و بعضی اوقات این موضوع با نواقصی روبروست.

امکان تامین منابع و محتوی آموزشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی وجود ندارد. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶) و الباد و همکاران (۱۳۹۶) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- به‌روزرسانی محتوای دروس رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی مطابق با تحولات جهان صورت نمی‌پذیرد.

ب- آموزش فرهنگ‌های مختلف تا حدودی ضعیف است.

۵- امکان استفاده از روش‌های تدریس بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه رسیدیم امکان استفاده از روش‌های تدریس بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی بسیار پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق قاسمی و افتخار (۱۳۹۴) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در مورد زیر خلاصه کرد:

• به‌کارگیری روش‌های متنوع و نوین تدریس در کل دانشگاه‌های کشور قوی نیست و شاید در حد متوسط قرار دارد.

۶- امکان ارزشیابی پیشرفت تحصیلی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه رسیدیم امکان ارزشیابی پیشرفت تحصیلی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی بسیار پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، الباد و همکاران (۱۳۹۶)، اشتری (۱۳۹۴) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

• عدم استفاده از معیارهای استاندارد ارزشیابی در دانشگاه آزاد یکی از مشکلات در بین‌المللی‌سازی برنامه درسی است.

۷- امکان استفاده از زبان ارتباطی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه امکان استفاده از زبان ارتباطی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف - بسترسازی مناسب جهت یادگیری زبان‌های مختلف بین‌المللی به خصوص از ابتدایی تا دانشگاه وجود ندارد.

ی- فیلترینگ‌های موجود در ایران باعث کاهش سرعت شدید اینترنت شده است و دانلود و آپلود را گاهی با مشکل روبرو می‌کند.

۲- امکان همکاری‌های پژوهشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه رسیدیم که امکان بهره‌گیری از بعد پژوهشی در زمینه بین‌المللی‌سازی برنامه درسی رشته علوم تربیتی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق اشتری (۱۳۹۴) و قاسمی و افتخار (۱۳۹۴) و مخالف با برزا (۲۰۱۵) می‌باشد. دلیل اینکه منابع خارجی این موضوع را مورد بررسی قرار نداده‌اند چون این موضوع در آن کشورها تقریباً حل شده است. دلیل عدم انجام همکاری‌های پژوهشی را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- پروژه‌های بین‌المللی بیشتر توسط بخش بین‌الملل دانشگاه صورت می‌گیرد و دانشجویان و حتی اعضای هیات علمی خیلی از این پروژه‌ها اطلاع ندارند که می‌تواند به دلیل عدم اطلاع‌رسانی صحیح و وسیع و یا عدم پیگیری اعضای هیات علمی و حتی دانشجویان جهت اطلاع از این امور باشد. ضعف برقراری ارتباط به دلیل عدم تسلط به زبان‌های خارجی نیز یکی از دلایل این موضوع می‌باشد.

ب- بورسیه دانشجویی به دلیل عدم آشنایی با زبان انگلیسی کم‌رنگ و محدود است.

۳- امکان طراحی آموزشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه رسیدیم که امکان طراحی آموزشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی وجود ندارد. تحقیق‌های همراستا با تحقیق اشتری (۱۳۹۴) و قاسمی و افتخار (۱۳۹۴) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- به دلیل عدم رعایت کپی رایت، بیشتر کپی‌برداری وجود دارد و این خود مانعی برای طراحی برنامه درسی بین‌المللی درست است.

ب- طراحی برنامه‌های درسی در ایران آپدیت نمی‌شود و براساس استانداردهای بین‌المللی نیست.

۴- امکان تامین منابع و محتوی آموزشی بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟ با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه رسیدیم

دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، الباد و همکاران (۱۳۹۶) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- تبادلات دانشجویی با سایر کشورها در سالیان گذشته احتمالاً تا حد ضعیفی وجود داشته است.

ب- نمایشگاه برای معرفی و شناسایی سایر فرهنگ‌ها در کشور تا الان یا برگزار نشده یا در حد ضعیفی بوده است.

ج- در ایران به علت تأکید بر موارد اسلامی پذیرش تفاوت‌های فرهنگی، کمی مشکل است.

۱۲- نگرشی به بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه امکان سازگاری فرهنگی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، الباد و همکاران (۱۳۹۶) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- با توجه به شرایط جامعه امکان پذیرش آن وجود ندارد.

ب- حمایت سیاسی و دانشگاهی کمی در این زمینه وجود دارد.

۱۳- از منظر بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی امکان بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق از منظر بعد سازماندهی و مدیریت اجرایی امکان بین‌المللی‌سازی برنامه درسی در رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، اشتری (۱۳۹۴) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- برنامه‌ریزی آموزشی در کشور ما دچار مشکلات فراوانی نیست.

ب- رعایت استانداردها و تامین زیرساخت‌ها و تجهیزات مختلف در کشور دچار مشکلات است.

سپاسگزاری

از تمامی بزرگوارانی که در راستای انجام این پروژه همکاری داشتند سپاس‌گزاری می‌نمایم.

ب- تسلط دانشجویان به زبان بین‌المللی انگلیسی بسیار پایین است.

۸- امکان تامین مالی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه امکان تامین مالی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، الباد و همکاران (۱۳۹۶) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- با توجه به تحریم بودن ایران امکان گرفتن وام بین‌المللی وجود ندارد.

ب- بودجه دولتی در حال حاضر بسیار ضعیف است و حتی در انجام امور جامعه نیز دچار مشکل است.

۹- امکان تامین منابع انسانی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه امکان تامین منابع انسانی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، الباد و همکاران (۱۳۹۶)، اشتری (۱۳۹۴) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

• کمبود کادر متخصص فناوری، آموزشی، مدیریتی، پژوهشی به عنوان مهم‌ترین دلیل حاصل‌شدن این موضوع است.

۱۰- امکان همکاری‌های بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه امکان همکاری‌های بین‌المللی در برنامه درسی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی پایین است. تحقیق‌های همراستا با تحقیق رحیمی (۱۳۹۶)، الباد و همکاران (۱۳۹۶) می‌باشد. با توجه به موارد مختلف دلیل این امر را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف- به علت تحریم‌ها دانشگاه‌های مختلف امکان ارتباط با دانشگاه آزاد اسلامی را ندارند.

ب- ممکن است خود دانشگاه آزاد تمایل چندانی به ارتباط با سایر دانشگاه‌ها نشان ندهد.

۱۱- امکان سازگاری فرهنگی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی به چه میزان است؟

با بررسی‌های انجام‌شده در این تحقیق به این نتیجه امکان سازگاری فرهنگی در برنامه درسی بین‌المللی رشته علوم تربیتی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

اصول اخلاقی تماما در این مقاله رعایت شده است. شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت‌کنندگان در جریان روند پژوهش بودند. اطلاعات آن‌ها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

برای اجرای پژوهش حاضر از هیچ ارگانی کمکی دریافت شده است.

مشارکت نویسندگان

تمام نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش همه بخش‌های پژوهش حاضر مشارکت داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

منابع و ماخذ

منابع فارسی

اشتری، سوده. (۱۳۹۴). بررسی موانع بین‌المللی‌سازی برنامه درسی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه‌های غیرانتفاعی شهر ایوانکی. دومین همایش علمی پژوهشی یافته‌های نوین علوم مدیریت، کارآفرینی و آموزش ایران، تهران.

الباد، الهام و رضالو، مهدی و شادانی بخشایش، رقیه (۱۳۹۵). بررسی موانع انطباق برنامه‌ریزی درسی آموزش عالی با موازین بین‌المللی‌سازی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرکز (تهران). اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، حسابداری، علوم تربیتی و اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل، ساری.

خشنودی‌فر، مهرنوش؛ روشن، احمدرضا (۱۳۹۳). مدل‌ها و رویکردهای بین‌المللی شدن برنامه درسی. همایش بین‌المللی انجمن آموزش عالی ایران. توسعه آموزش عالی فرامرزی: فرصت‌ها و چالش‌ها، مشهد.

رحیمی، گل خندان. (۱۳۹۶). تدوین چارچوبی برای ارزیابی برنامه درسی انگلیسی برای اهداف دانشگاهی از منظر اصول بین‌المللی‌سازی برنامه درسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی.

شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۶). گزیده بیانات موضوعی حضرت آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر

معلم انقلاب اسلامی. انتشارات انقلاب اسلامی. قطعه وزیری. طریقه، زهرا (۱۳۹۶). ارزیابی میزان بین‌المللی شدن برنامه درسی آموزش عالی (مطالعه موردی: دانشگاه فردوسی مشهد). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهرا (س)، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.

ملکی‌پور، احمد و قاسم‌پور، عرفانه و بشرویه‌نژاد کریمی، حسام. (۱۳۹۵). مطالعه تطبیقی تجارب و طرح‌های عملی دانشگاه‌های پیشرو در تکوین بین‌المللی‌سازی آموزش و برنامه درسی. فصلنامه پژوهش‌های کیفی در برنامه‌ریزی درسی، دوره: ۲، شماره ۵.

محمدخانی، پروانه (۱۳۹۴). مقایسه‌ی تاثیر درمان‌های فعال‌سازی رفتاری گروهی و شناخت درمانی گروهی در کاهش علائم اضطراب و افسردگی فرونشاندگی: نتایج پیگیری ۳ ماهه. پژوهش‌های روانشناختی، پاییز و زمستان، دوره هیجدهم، شماره ۲.

مشرف جوادی، محمدحسین؛ کورنگ بهشتی، افسانه؛ محمدی اصفهانی، نفیسه (۱۳۹۵). بررسی نظام آموزش عالی کشورهای جهان و ایران. پورتال جامع علوم انسانی.

موسوی، ستاره (۱۳۹۶). تبیین و بازشناسی عوامل موثر بر بین‌المللی‌سازی برنامه‌های درسی پزشکی. یازدهمین کنگره ملی پیشگامان پیشرفت، تهران.

واعظی، مظفرالدین و قرونه، داوود (۱۳۹۴). تاریخ مشاهده فرهنگ جهانی شدن و آموزش عالی. نشریه برگ فرهنگ، صص ۵۰-۵۱.

منابع انگلیسی

Albach, P.G (2018). The Internationalization of higher Education motivations and Realities. the NEA 2018, Almanac of higher Education

Barza, k(2015), Internationalization in higher education, 2rd EAI International Conference on Management of Manufacturing Systems.

Bostorm, w .f.(2010) internationalization of the curriculum studies n. edited with William E.doll. jr.donna trueit.and hongyu wang.new york: peter, lang.

Galligan(2018), Internationalisation of the curriculum.university of souturn Queenlands learning and teaching Support unit.

Vitenko, T(2017), Trends And Features Of Internationalization Of Higher Education As A Major Factor Of Higher Educational Institutions Development, 3rd EAI International Conference on Management of Manufacturing Systems

پیوست شماره ۱: پرسشنامه محقق ساخته

بسمه تعالی

با احترام

پاسخگوی گرامی پرسشنامه حاضر جهت انجام پژوهش مرتبط با پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان "امکان سنجی بین المللی شدن برنامه درسی رشته علوم تربیتی در دانشگاه آزاد اسلامی" طراحی گردیده است. بین المللی شدن برنامه درسی به معنای تلاش برای دادن وجهه‌ای بین المللی به برنامه‌های درسی، حاضر شدن دانشجویان خارجی در دانشگاه، گسترش شاخه‌ها و شعب این دانشگاه در ممالک مختلف و تولید و ظهور فناوری‌های جدید اطلاعات و ارتباطات برای عرضه هر چه بیشتر برنامه‌های درسی به صورت آنلاین به اقصی نقاط دنیا می‌باشد. لذا جهت ارزیابی دقیق، خواهشمند است بدون نوشتن نام و یا هر مشخصه دیگری از خود، با ارائه پاسخ‌های دقیق ما را در این امر یاری فرمایید. با تشکر - ریحانه داودآبادی فراهانی (کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی)

۱- سن: زیر ۲۵ سال بین ۲۵-۳۵ سال بین ۳۵-۴۵ سال بالای ۴۵ سال

۲- جنسیت: مرد زن

۳- میزان تحصیلات: کارشناسی ارشد دکترا و بالاتر

۴- نوع مدیریت: رئیس دانشگاه رئیس دانشکده معاون آموزشی مدیر گروه درسی علوم تربیتی عضو هیات علمی

ابعاد	در دانشگاه آزاد تا چه اندازه امکان بین المللی شدن در موارد زیر وجود دارد؟	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
فناوری نوین	دسترسی کامل دانشجو و هیات علمی به سیستم‌های کامپیوتری مجهز به اینترنت					
	برگزاری کلاس‌ها به صورت آنلاین و آفلاین با اساتید خارجی					
	نصب نرم افزارهای ارتباطی از قبیل Canvas connect Adobe و Litmos SAP و Blackboard Learn و Google Classroom و Schoology و Docebo و iSpring و Skillj و Learn					
	استفاده از نرم افزارهای مترجم					
	شبکه‌های ارتباط الکترونیکی برای چت با دانشجویان					
	دسترسی آنلاین و آفلاین دانشجویان به برنامه درسی					
	وجود لینک‌های مناسب داخلی و خارجی					
	دانلود و آپلود با سرعت مناسب و بدون فیلترینگ					
نگرش به بین المللی شدن	سهولت ثبت نام و پرداخت و دریافت شهریه					
	بستر تعاملی دو یا چند طرفه صوتی، تصویری و نوشتاری					
	اهمیت و ضرورت بین المللی شدن رشته علوم تربیتی					
	مزایای بین المللی شدن					
	حمایت قوانین سیاسی و دانشگاهی					
	تطابق فرهنگی جامعه					
پژوهشی	آمادگی پذیرش جامعه					
	هدف گذاری و ضرورت بین المللی شدن رشته علوم تربیتی					
	برگزاری سمینارهای پژوهشی الکترونیکی					
	همکاری‌های پژوهشی بین المللی بین دانشگاهی					
	همکاری دانشجویان و هیات علمی سایر دانشگاه‌ها در فرایند پژوهش					
	عضویت هیات علمی و دانشجویان در مجامع و انجمن‌های بین المللی علوم تربیتی					
دسترسی به منابع مطالعاتی صوتی و تصویری و چاپی سایر دانشگاه‌ها						
دسترسی به کتابخانه و آزمایشگاه‌های سایر دانشگاه‌ها						

	استفاده از منابع و نرم‌افزارهای متنوع و متعدد در طراحی برنامه درسی				
طراحی برنامه درسی	بهره‌گیری از تجارب طراحی برنامه درسی علوم تربیتی دانشگاه‌های دیگر				
	طراحی برنامه درسی با توجه به نیازهای روز رشته علوم تربیتی				
	طراحی برنامه درسی و ارائه دروس با توجه به نیازهای دانشجویان دانشگاه‌های دیگر				
محتوا	طراحی برنامه درسی با توجه به استانداردهای بین‌المللی				
	بروزرسانی محتوای دروس رشته علوم تربیتی مطابق با تحولات جهان				
	ارائه محتوا به صورت آنلاین و آفلاین				
	استفاده از رویکرد تلفیقی بین‌رشته‌ای در سازماندهی محتوا				
	تدوین محتوی با توجه به استانداردهای جهانی				
روش تدریس	تدوین چندرسانه‌ای محتوی				
	تدوین محتوی با توجه به فرهنگ اجتماعی کشورها				
	تدریس مشارکتی با سایر کشورها				
	به‌کارگیری روش‌های متنوع و نوین تدریس				
ارزشیابی	دریافت و ارائه بازخورد در ضمن تدریس				
	تامل دو و یا چند طرفه صوتی، تصویری و نوشتاری با اساتید و دانشجویان ضمن تدریس				
	استفاده از معیارهای استاندارد ارزشیابی				
	استفاده از شیوه‌های مختلف ارزشیابی				
	امکان ارائه و دریافت بازخورد				
زبان ارتباطی	ارائه گواهینامه بین‌المللی فارغ‌التحصیلی				
	تشویق دانشجویان به آموزش زبان دوم				
	بستر سازی مناسب جهت یادگیری زبان‌های مختلف بین‌المللی				
تأمین مالی	تسلط دانشجویان به زبان بین‌المللی انگلیسی				
	تسلط اساتید به زبان انگلیسی				
	دریافت وام بین‌المللی				
منابع انسانی	دریافت وام دولتی				
	تأمین مالی هزینه‌های پرسنلی، فناوری، متخصصین، کادر اداری، کادر آموزشی				
	تأمین امکانات رفاهی برای دانشجویان خارجی				
	تأمین کادر متخصص فناوری				
همکاری‌های بین‌المللی	تأمین کادر متخصص آموزشی				
	تأمین کادر متخصص مدیریتی				
	تأمین کادر متخصص پژوهشی				
	ایجاد فرصت‌های مطالعاتی برای استادان				
سازماندهی و مدیریت اجرایی	همکاری‌های مختلف بین‌المللی دانشگاه آزاد با دانشگاه‌های سایر کشورها				
	ارائه و دریافت بورسیه دانشجویی				
	پذیرش دانشجو بدون توجه به اختلاف‌های سیاسی				
ساختار فرهنگی	همکاری‌های علمی، آموزشی، پژوهشی، مطالعاتی				
	برنامه‌ریزی آموزشی				
	رعایت استانداردها				
	تأمین زیرساخت‌ها و تجهیزات مختلف				
	کنترل و نظارت باکیفیت				
ساختار فرهنگی	تأمین امکانات و رضایت دانشجویان و اساتید و تأمین تسهیلات ارتباطی از بعد زبانی				
	تبادلات دانشجویی با سایر کشورها				
	برگزاری نمایشگاه برای معرفی و شناسایی سایر فرهنگ‌ها				
	پذیرش و به‌کارگیری ایده‌ها و افکار خلاق علمی دانشجویان با فرهنگ‌های مختلف				
	وجود زبان ارتباطی بین‌المللی				
	تطابق هنجارها و ارزش‌های جوامع				
	پذیرش تفاوت‌های فرهنگی				